

**«АҚЫЛ-ОЙЫ ЖӘНЕ ДЕНЕ БІТІМІ ДАМУЫНЫҢ
БҰЗЫЛУЛАРЫ БАР БАЛАЛАР МЕН
ЖАСӨСПІРІМДЕРДІ ӘЛЕУМЕТТІК БЕЙІМДЕУ ЖӘНЕ КӘСІБИ-
ЕҢБЕКПЕН ОҢАЛТУ ОРТАЛЫҒЫ» ЖАУАПКЕРШІЛІГІ
ШЕКТЕУЛІ СЕРІКТЕСТІГІ**

Емдік дене шынықтыру нұсқаушыларына, арнайы білім беру ұйымдарының дене шынықтыру мұғалімдеріне (балабақшалар, оңалту орталықтары, арнайы мектептер, психологиялық-педагогикалық түзету кабинеттері) арналған

**«ҚИМЫЛ-ҚОЗҒАЛЫСЫНДА БҰЗЫЛЫСТАРЫ БАР БАЛАЛАРҒА
АРНАЛҒАН ЕМДІК ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ»**

педагог кадрлардың біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламасы

АЛМАТЫ 2026

МАЗМҰНЫ

1. Жалпы ережелер.....	3
2. Глоссарий.....	4
3. Бағдарлама тақырыптары.....	6
4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері....	7
5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны.....	9
5.1. Бағдарламаның модульдік құрылымы	
5.1.1. Нормативтік-құқықтық модуль	
5.1.2. Психологиялық-педагогикалық модуль	
5.1.3. Мазмұндық модуль	
5.1.4. Технологиялық модуль	
5.1.5. Вариативті модуль	
6. Оқу процесін ұйымдастыру.....	10
7. Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі.....	11
8. Оқу нәтижелерін бағалау.....	11
9. Курстан кейінгі қолдау.....	12

1. Жалпы ережелер

1. Педагог кадрлардың біліктілігін арттыру курстарының «Қимыл-қозғалысында бұзылыстары бар балаларға арналған емдік дене шынықтыру» білім беру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) арнайы білім беру ұйымдарында, оның ішінде мектепке дейінгі ұйымдарда, оңалту орталықтарында, арнайы (түзету) мектептерде және психологиялық-педагогикалық түзету кабинеттерінде қимыл-қозғалысында бұзылыстары бар балалармен түзете-дамыту және оңалту жұмысын жасайтын емдік дене шынықтыру нұсқаушылары мен дене шынықтыру мұғалімдерінің біліктілігін арттыру курсының мазмұнын айқындайды.

2. Бағдарламаны іске асырудың өзектілігі мен қажеттілігі Қазақстан Республикасында арнайы, интеграцияланған және инклюзивті білім беру жүйесінің дамуына, тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларды кешенді оңалтудың заманауи тәсілдерін енгізуге, сондай-ақ ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға көрсетілетін түзете-дамыту және оңалту көмегінің сапасына қойылатын талаптардың артуына байланысты туындайды.

Инклюзивті білім беру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жағдайында қимыл-қозғалысында бұзылыстары бар балаларға, оның ішінде балалар церебралды сал ауруы және тірек-қимыл аппаратының өзге де бұзылыстары бар балаларға көрсетілетін кешенді психологиялық-педагогикалық және оңалту көмегінің негізгі бағыттарының бірі ретінде емдік дене шынықтырудың рөлі арта түсуде.

Қазақстан Республикасы Мүгедектердің құқықтары туралы БҰҰ конвенциясын және Білім беру саласындағы кемсітушілікке қарсы күрес туралы конвенцияны ратификациялай отырып, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға білім алудың қолжетімділігін қамтамасыз ету, оқытудың арнайы жағдайларын жасау және дараланған қолдау көрсету қағидаттарын жүйелі түрде жүзеге асырып келеді. Бұл өз кезегінде емдік және бейімделген дене шынықтырудың ғылыми негізделген әрі тиімді әдістерін қолдануды талап етеді.

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына, «Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңына, Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына, тиісті типтер мен түрлердегі білім беру ұйымдарының қызметін реттейтін үлгілік қағидаларға, сондай-ақ ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушыларды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді регламенттейтін нормативтік құқықтық актілерге сәйкес, білім беру ұйымдарына қимыл-қозғалысында бұзылыстары бар балалардың дамуындағы кемшіліктерді түзетуге, функционалдық дербестігін қалыптастыруға және әлеуметтік бейімделуіне жағдай жасау міндеті жүктеледі.

Емдік дене шынықтыру нұсқаушылары мен тірек-қимыл аппараты бұзылған балалармен жұмыс істейтін дене шынықтыру мұғалімдерінің кәсіби қиындықтары мен білім беру қажеттіліктерін талдау қимыл-қозғалыс функцияларын диагностикалау және түзету, жеке түзете-дамыту

бағдарламаларын әзірлеу, заманауи оңалту технологияларын қолдану, Функционалдық мүмкіндіктердің халықаралық жіктемесін (ФМХЖ) пайдалану, сондай-ақ оңалтудың техникалық құралдарын іріктеу және қолдану мәселелері бойынша жүйелі түрде біліктілікті арттыру қажеттілігін айқындады

Біліктілікті арттырудың ең өзекті бағыттары ретінде мамандар төмендегілерді атап көрсетеді:

- 1) қимыл-қозғалысында бұзылыстары бар балалардың қозғалыс функцияларын тексеру және бағалау;
- 2) балалар церебралды сал ауруының әртүрлі формалары кезінде қозғалыс функцияларын түзету;
- 3) емдік және бейімделген дене шынықтырудың заманауи әдістерін қолдану;
- 4) оңалту жабдықтарын және оңалтудың техникалық құралдарын пайдалану;
- 5) жеке түзете-дамыту бағдарламаларын жоспарлау және іске асыру.

3. Бағдарлама арнайы және инклюзивті білім беру жағдайында тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларға кешенді психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді қамтамасыз ету, емдік дене шынықтыру сабақтарын ұйымдастыру және өткізу, балалардағы қозғалыс бұзылыстарын диагностикалау мен түзету, сондай-ақ дараланған тәсілді жүзеге асыру саласында емдік дене шынықтыру нұсқаушылары мен дене шынықтыру мұғалімдерінің кәсіби құзыреттілігін дамытуға бағытталған.

2.Глоссарий

4. Курстың глоссарийі келесідей негізгі ұғымдарды қамтиды

Ұғым	Ұғымның анықтамасы
ТҚАБ	Тірек-қимыл аппаратының бұзылуы
БЦСА	Балалар церебралды сал ауруы
Ерекше білім беруді (ЕББ) қажет ететін адамдар (балалар) (Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы)	«тиісті деңгейде білім алу және қосымша білім алу үшін арнаулы жағдайларға тұрақты немесе уақытша қажеттілік көріп жүрген адамдар (балалар)»
Кемтар бала (балалар) (Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы	«белгіленген тәртіппен расталған, туа біткен, тұқым қуалаған, жүре пайда болған аурулардан немесе жарақаттардың салдарынан тіршілік етуі шектелген, дене және (немесе) психикалық кемістігі бар он сегіз жасқа дейінгі бала (балалар)»

Қазақстан Республикасының Заңы)	
Ерте араласу	ерте жастағы балалар мен олардың отбасыларына кешенді көмек көрсету жүйесін білдіретін халықаралық қауымдастықта қабылданған термин
Балалар мен олардың отбасыларына ерте қолдау көрсету	ерте жастағы балалардың дамуындағы қиындықтарды анықтауға, олардың ерекшеліктері мен қажеттіліктерін бағалауға, дене және психикалық дамуын қолдауға, балаларды табиғи өмірлік жағдайларға тартуға, құрдастар ортасына енгізуге және әлеуметтік ортаға кіріктіруге, сондай-ақ мақсатты топтағы балалардың отбасыларын қолдауға бағытталған түрлі іс-шаралар мен технологиялар жүйесі
Қозғалыс оңалтуын алудың арнайы жағдайы	ерекше қозғалыс қажеттіліктері бар балалардың қозғалыс дағдыларын меңгеруін қамтамасыз ету үшін қажетті жеке дамыту бағдарламалары мен оқыту әдістерін, техникалық және өзге де құралдарды, өмір сүру ортасын, сондай-ақ медициналық қызметтерді қамтитын жағдайлар жиынтығы
Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау (Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы)	білім алу үшін қажетті арнаулы жағдайларды айқындау
Кешенді оңалту	баланың алуан түрлілігі мен әртүрлі қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, қозғалыс дағдыларын жақсартуға бағытталған үздіксіз кешенді оңалту процесі.
Пәнаралық командалық және жеке бағалау (ҚР Оқу-ағарту министрінің 31.08.2022 жылғы № 385 бұйрығы, ҚР Оқу-ағарту министрінің 31.04.2025 жылғы № 59 бұйрығымен енгізілген редакциясында)	Баланың психофизикалық дамуын бағалау, ерекше білім беру қажеттіліктерін айқындау, түзете-дамыту бағдарламасының негізгі бағыттарын белгілеу және арнайы психологиялық-педагогикалық қолдаудың тиімді әдістерін таңдау мақсатында жүргізіледі

Ерте жастағы бала мен оның отбасымен жеке және топтық жұмысқа арналған арнайы бағдарламалар	ерте жастағы балаларға және олардың отбасына көмек көрсету үшін әзірленген психологиялық-педагогикалық технологияның қағидаттары, әдістері мен әдістемелерінің жүйесі
Емдік дене шынықтыру кабинеті	ерекше қозғалыс қажеттіліктері бар балалармен жеке және топтық сабақтар өткізуге, педагогтар мен ата-аналарға кеңес беруге арналған, арнайы жабдықталған үй-жай (емдік дене шынықтыру залы, бассейн)
ОТҚ	оңалтудың техникалық құралдары.

Терминдердің өзектілігі арнайы және инклюзивті білім беру саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттарға енгізілген соңғы өзгерістерге сәйкестігіне негізделеді.

3. Бағдарламаның тақырыптары

5. Біліктілікті арттыру бағдарламасының мазмұны төмендегі тақырыптық бөлімдерді қамтиды:

1-тақырып. Қазақстан Республикасында даму мүмкіндігі шектеулі балаларды кешенді оңалту.

2-тақырып. Тірек-қимыл аппараты бұзылған балалардың клиникалық сипаттамасы.

3-тақырып. Тірек-қимыл аппараты бұзылған балалардың психологиялық-педагогикалық сипаттамасы.

4-тақырып. Балалар церебралды сал ауруы бар балалардың клиникалық сипаттамасы.

5-тақырып. Тірек-қимыл аппараты бұзылыстары кезіндегі қозғалыс биомеханикасы.

6-тақырып. Балалардағы қимыл-қозғалыс функцияларын тексеру.

7-тақырып. Тірек-қимыл аппаратының әртүрлі бұзылыстары кезінде қозғалыс функцияларын түзету.

8-тақырып. Балалар церебралды сал ауруы кезінде қозғалыс функцияларын түзету.

9-тақырып. Балалар церебралды сал ауруының гиперкинетикалық формасы кезінде қозғалыс функцияларын түзету.

10-тақырып. Балалар церебралды сал ауруының атониялық-астатикалық формасы кезінде қозғалыс функцияларын түзету.

11-тақырып. Балалар церебралды сал ауруының аралас формасы кезінде қозғалыс функцияларын түзету.

12-тақырып. Тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларға арналған жеке түзете-дамыту бағдарламасын әзірлеу технологиясы.

13-тақырып. Маман қызметіндегі жалпы құжаттаманы құрастыру және

жүргізу.

14-тақырып. Балалардағы қозғалыс бұзылыстарын түзету кезінде заманауи оңалту жабдықтарын пайдалану.

15-тақырып. Функционалдық мүмкіндіктердің, өмір сүру белсенділігі мен денсаулықтың халықаралық жіктемесін (ФМХЖ) қолдану.

16-тақырып. Емдік дене шынықтыруда қолданылатын сенсорлық интеграция әдістері.

17-тақырып. Қозғалыс бұзылыстары бар балалармен жұмыста постуралдық менеджмент әдісі.

18-тақырып. Ауыр қозғалыс бұзылыстары бар балаларға арналған бейімделген дене шынықтыру.

19-тақырып. Оңалтудың техникалық құралдарын іріктеу және қолдану.

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

6. Бағдарламаның мақсаты – арнайы, интеграцияланған және инклюзивті білім беру жағдайында қозғалыс бұзылыстары бар балалармен түзете-дамыту және оңалту жұмысын ұйымдастыру мен жүзеге асыру саласында емдік дене шынықтыру нұсқаушылары мен дене шынықтыру мұғалімдерінің кәсіби құзыреттілігін заманауи психологиялық-педагогикалық, оңалту және технологиялық тәсілдер негізінде арттыру.

7. Қойылған мақсатқа қол жеткізу үшін Бағдарлама төмендегі міндеттерді шешуді көздейді:

1) тыңдаушыларда Қазақстан Республикасында қозғалыс бұзылыстары бар балаларға арналған емдік дене шынықтыруды және кешенді оңалтуды ұйымдастырудың нормативтік-құқықтық негіздері туралы тұтас түсінік қалыптастыру;

2) тірек-қимыл аппараты бұзылған және балалар церебралды сал ауруы бар балалардың клиникалық, психологиялық-педагогикалық және биомеханикалық ерекшеліктері туралы білімді тереңдету;

3) қозғалыс бұзылыстарының әртүрлі формалары бар балалардың қозғалыс функцияларын тексеру және бағалау әдістерін меңгеру;

4) тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларда, оның ішінде балалар церебралды сал ауруының әртүрлі клиникалық формалары кезінде қозғалыс функцияларын түзету бойынша практикалық дағдыларды қалыптастыру;

5) қозғалыс бұзылыстары бар балаларға арналған жеке түзете-дамыту бағдарламаларын жоспарлау, іске асыру және олардың тиімділігін бағалау саласындағы құзыреттерді дамыту;

6) заманауи оңалту технологияларын, емдік және бейімделген дене шынықтыру әдістерін, сондай-ақ оңалтудың техникалық құралдарын іріктеу мен қолдану тәсілдерін меңгеру;

7) түзете-дамыту және оңалту жұмысының тәжірибесінде Функционалдық мүмкіндіктердің, өмір сүру белсенділігі мен денсаулықтың халықаралық жіктемесін (ФМХЖ) қолдану дағдыларын қалыптастыру;

8) психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметі мамандарымен және балалардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) пәнаралық өзара іс-қимыл жасауға кәсіби дайындықты дамыту.

8. Оқытудың күтілетін нәтижелері. Тыңдаушылар:

1.

1) қозғалыс бұзылыстары бар балаларға емдік дене шынықтыру мен оңалту көмегін ұйымдастырудың нормативтік-құқықтық негіздерін;

2) тірек-қимыл аппараты бұзылған және балалар церебралды сал ауруы бар балалардың клиникалық және психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін;

3) қозғалыс бұзылыстарының әртүрлі формалары кезіндегі қозғалыс биомеханикасының негіздерін;

4) емдік және бейімделген дене шынықтырудың заманауи әдістері мен технологияларын **білуі тиіс**.

2.

1) балалардың жеке және жас ерекшеліктерін ескере отырып, қозғалыс функцияларын тексеру және бағалау;

2) тірек-қимыл аппаратының әртүрлі бұзылыстары кезінде қозғалыс функцияларын түзетуді жоспарлау және жүзеге асыру;

3) жеке түзете-дамыту бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру;

4) заманауи оңалту технологияларын, сенсорлық интеграция әдістерін және постуралдық менеджмент тәсілдерін қолдану;

5) баланың қажеттіліктеріне сәйкес оңалтудың техникалық құралдарын іріктеп, **пайдалана алуы тиіс**.

3.

1) қозғалыс бұзылыстары бар балалармен жұмыста емдік және бейімделген дене шынықтыру әдістерін практикалық қолдану дағдыларын;

2) құжаттаманы жүргізу және балалардың қозғалыс дамуының динамикасын бағалау технологияларын;

3) баланың функционалдық мүмкіндіктері мен өмірлік белсенділік шектеулерін айқындау үшін ФМХЖ-ны қолдану дағдыларын;

4) педагогтармен, сүйемелдеу қызметінің мамандарымен және ата-аналармен (заңды өкілдерімен) кәсіби өзара іс-қимыл жасау тәсілдерін **меңгеруі тиіс**.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

9. Біліктілікті арттыруға арналған білім беру бағдарламасы модульдік қағидат бойынша құрылымдалған және тірек-қимыл аппараты бұзылған балалармен түзете-дамыту және оңалту жұмысын жүргізетін мамандардың кәсіби құзыреттерін кезең-кезеңімен қалыптастыруды қамтамасыз ететін өзара байланысты 5 модульді қамтиды.

10. Нормативтік-құқықтық модуль (4 сағат)

Бұл модуль тыңдаушыларда Қазақстан Республикасында даму мүмкіндігі шектеулі балаларға кешенді оңалту мен түзете-дамыту көмегін

ұйымдастырудың нормативтік-құқықтық негіздері туралы түсінік қалыптастыруға бағытталған.

11. Психологиялық-педагогикалық модуль (16 сағат)

Модуль тірек-қимыл аппараты бұзылған және балалар церебралды сал ауруы бар балалардың клиникалық, психологиялық-педагогикалық және биомеханикалық ерекшеліктерін зерделеуге бағытталып, түзете-дамыту және оңалту жұмысын жоспарлаудың негізін құрайды.

12. Мазмұндық модуль (30 сағат)

Модуль тірек-қимыл аппараты бұзылыстарының әртүрлі формалары, оның ішінде балалар церебралды сал ауруы бар балаларда қозғалыс функцияларын диагностикалау және түзету бойынша практикалық құзыреттерді қалыптастыруға бағытталған.

13. Технологиялық модуль (8 сағат)

Модуль тірек-қимыл аппараты бұзылған балалармен жұмыс істейтін мамандардың түзете-дамыту қызметін жоспарлау, іске асыру және құжаттамалық сүйемелдеу технологияларын меңгертуге бағытталған.

14. Вариативті модуль (22 сағат)

Модуль емдік және бейімделген дене шынықтыру тәжірибесінде қолданылатын заманауи және вариативті оңалту әдістерін, технологияларын және құралдарын меңгеруге бағдарланған.

6. Оқу процесін ұйымдастыру

15. Бағдарлама бойынша курстық оқытудың жалпы ұзақтығы 80 академиялық сағатты құрайды.

16. Біліктілікті арттыру курстары күндізгі, қашықтан және аралас оқыту форматтарында ұйымдастырылады. Аралас оқыту екі кезеңде жүзеге асырылады: қашықтан оқыту – 40 сағат, күндізгі оқыту – 40 сағат.

17. Білім беру процесі оқытудың әртүрлі нысандары мен әдістерін қамтиды: дәріс, семинар, өздігінен орындалатын практикалық жұмыс (баланың дамуын, белсенділігі мен қатысуын Функционалдық мүмкіндіктердің халықаралық жіктемесі (ФМХЖ) аясында бағалау, ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтау, дамуында әртүрлі бұзылыстары бар балаларға арналған жеке дамыту бағдарламаларын құрастыру), топтық практикалық жұмыс (баланың педагогикалық тексеруін жүргізу), шеберлік сыныбы және кейс-әдіс (жеке және шағын топтық дамыту сабақтарының жоспарларын әзірлеу, ата-аналарды дамыту процесіне тартудың әдістері мен формаларын анықтау), сондай-ақ тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларға көмек көрсетудің өзекті мәселелері бойынша ұжымдық тренинг.

18. Емдік дене шынықтыру нұсқаушыларының Бағдарлама мазмұнын терең түсінуін арттыру мақсатында келесі шаралар көзделеді: әрбір дәрістен кейін өзіндік бақылауға арналған сұрақтар арқылы кері байланыс беру; әртүрлі санаттағы балаларды тексеру және дамыту сабақтарын өткізу бойынша бейнематериалдарды көрсету; өздігінен орындалған практикалық жұмыстардың нәтижелерін бірлесіп талқылау; топтық жұмысты кеңінен

қолдану, кейін ұжымдық жұмыстарды таныстыру, талқылау және рефлексия жүргізу; командалық жұмысты дамытуға арналған тренингтер өткізу.

7. Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі

19. Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі төмендегілерді қамтиды:

- 1) педагог кадрлардың біліктілігін арттыру бағдарламасы;
- 2) тексеру нәтижелерін және пәнаралық командалық бағалауды талдауға арналған таратпа материалдар. Тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларға арналған арнайы түзете-дамыту бағдарламасы негізінде жеке дамыту бағдарламасын әзірлеу процесін көрсететін таратпа материалдар;
- 3) емдік дене шынықтыру нұсқаушысы мен дене шынықтыру мұғалімінің қызметін ұйымдастыратын және олардың жұмысының мазмұнын ашатын құжаттама пакеті: түзету сабақтарының жоспары; психологиялық-педагогикалық қолдау саласындағы мемлекеттік қызметтер көрсету шеңберіндегі көмек түрлері; жеке дамыту бағдарламалары; түзету сабақтарының басындағы баланың жағдайы (баланың сипаттамасы); түзете-дамыту бағдарламасының мазмұны, оның ішінде дамыту жұмысының бағыттары; дамыту жұмысының әдістері, әдістемелері, тәсілдері мен құралдары;
- 4) дамуында әртүрлі бұзылыстары бар балаларға арналған жеке дамыту бағдарламаларының үлгілері;
- 5) тыңдаушылармен кері байланыс парақтары, қорытынды бақылау материалдары және өздігінен орындалатын жұмыстар.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

20. Тыңдаушылардың білімін бағалау және дағдыларының қалыптасуын бақылау мақсатында экспресс-сауалнамалар, өзіндік жұмыстар және қорытынды бақылау жұмысы жүргізіледі. Өзіндік және бақылау жұмыстарына арналған тапсырмалар, кері байланысқа арналған сауалнама парақтары, тест тапсырмалары курстың оқу-әдістемелік кешеніне (бұдан әрі – ОӘК) енгізілген.

21. Тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау ағымдағы және қорытынды бақылау арқылы жүзеге асырылады.

Формативті бағалау аралық бақылау және білім мен дағдыларды түзету мақсатында қолданылады. Ол әрбір тақырып бойынша негізгі сұрақтарға ауызша немесе жазбаша жауап беру (өзін-өзі тексеруге арналған тапсырмалар), сондай-ақ практикалық тапсырмаларды орындау түрінде іске асырылады. Тапсырмаларды орындау барысында тыңдаушыларға топтық форматта және жеке сұраныстар бойынша кеңес беру қамтамасыз етіледі. Лектор тапсырмалардың орындалуын белгіленген кестеге сәйкес қадағалап, тыңдаушының жұмыс сапасын жақсарту жолдарын көрсете отырып, толық кері байланыс береді.

Бағалау әрбір тақырып бойынша ашық сұрақтарға жауап беру арқылы жүргізіледі, бұл курста алынған ақпаратты түсіну деңгейін және терминологияны дұрыс қолдануды бақылауға мүмкіндік береді. Жетістіктерді бағалау үшін әрбір модульде қарастырылатын тақырыпқа 2 сұрақтан тұратын ашық сұрақтар банкі әзірленген. Әрбір сұраққа тексеру және өзін-өзі тексеруге арналған эталондық жауаптар қоса беріледі. Жауаптардың дұрыстығы мен толықтығы бағаланады: дұрыс емес жауап – 0 балл, толық емес жауап – 1 балл, дұрыс әрі толық жауап – 2 балл. Қорытынды бақылау жұмысы кемінде 20 балл (50 %) жинаған жағдайда есептелген болып саналады.

Қорытынды бақылау жұмысының орындалуы келесі критерийлер бойынша бағаланады: орындалмаған (дұрыс жауаптар ұсынылмаған), ішінара орындалған (дұрыс жауаптар 50 %-дан аз), орташа деңгейден жоғары орындалған (дұрыс жауаптар 50 %-дан 70 %-ға дейін), толық орындалған (дұрыс жауаптар 70–100 %). Біліктілікті арттыру курсы аяқтау және қорытынды тестілеуден өту үшін дұрыс жауаптардың кемінде 70 %-ын жинау қажет. Қорытынды бақылау жұмысының нәтижелері негізінде курстан кейінгі сүйемелдеу кезеңіндегі консультациялардың мазмұны жоспарланады.

9. Курстан кейінгі қолдау

22. Тыңдаушыларға курстан кейінгі сүйемелдеу көрсету келесі нысандарда жүзеге асырылады:

1) курстан кейінгі тәжірибеде педагогтың кәсіби құзыреттерін дамытуға арналған жеке даму траекториясының жоспарын әзірлеу (курс аяқталатын соңғы күні «Курстан кейінгі тәжірибеде педагогтың кәсіби құзыреттерін дамытуға арналған іс-шаралар тізбесі» негізінде жасалып, оқытушымен келісіліп бекітіледі);

2) курс барысында алынған ақпаратты жеке тәжірибеге енгізу нәтижелерін таныстыруға арналған вебинарлар;

3) жеке және топтық онлайн-консультациялар;

4) мәтіндік және бейнематериалдарды пайдалана отырып, әдістемелік сүйемелдеу;

5) жеке тәжірибедегі өзгерістер мен сабақты зерттеу нәтижелері бойынша дөңгелек үстел ұйымдастырылады.

Курстан кейінгі қолдауды іске асыру үшін Zoom платформасын, электрондық поштаны, ұялы байланысты және әлеуметтік желілерді пайдалану жоспарланады.

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

23. Курс бойынша негізгі әдебиеттер:

1. Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспары (Қазақстан Республикасы Президентінің 2018 жылғы 15 ақпандағы № 636 Жарлығы).

2. Бадалян Л.О. Детская невропатология. 1982 г. Москва.
3. Качесов В.А., Основы интенсивной реабилитации. ДЦП. Санкт-Петербург, 2005 год.
4. Исанова В.А., Методическое пособие. Нейрореабилитация. Л.А.Цукурова, Казань, 2011 год.
5. Применение ортезов и сплинтов, дофузов-инновационного метода в нейрореабилитации. Методические рекомендации. Национальный медицинский холдинг. Республиканский детский реабилитационный центр. 2017, Астана,
6. Компенсаторлық, техникалық және көмекші құралдардың тізбесі. ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2023 жылғы 30 маусымдағы № 284 бұйрығымен бекітілген. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 маусымда № 32984 болып тіркелген.
7. Учебно-методическое пособие. РГКП Алматинский институт усовершенствования врачей. Клиника и диагностика детского церебрального паралича. Алматы, 2015 год.
8. Финни Н. Р. Ребёнок с церебральным параличом: помощь, уход, развитие. – Москва, 2015.
9. Боголюбов В. М., Пономаренко Г. Н. Общая физиотерапия. – Москва; Санкт-Петербург, 1998.
10. Васичкин В. И. Справочник по массажу. – Санкт-Петербург: Медицина, 1991.
11. Абрашина Н. А. Лечебный массаж для детей с нарушениями развития. – Москва, 2001.
12. Семёнова К. А. Лечение двигательных расстройств при детских церебральных параличах. – Москва: Медицина, 1976. –185 с.: ил.
13. Мастюкова Е. М. Ребёнок с отклонениями в развитии: ранняя диагностика и коррекция. – Москва: Просвещение, 1992. – 95 с.

24. Курс бойынша қосымша әдебиеттер:

1. Доман Г. Что делать, если у вашего ребёнка повреждение мозга. – Москва, 2007.
2. Гребова Л. П. Лечебная физическая культура при нарушениях опорно-двигательного аппарата у детей и подростков: учебное пособие. – Москва: Издательский центр «Академия», 2006.
3. Мачек М., Штефанова И., Швейцарова Б. Лечебная физическая культура при детских болезнях. – Москва: Медицина, 1964.
4. Соколова Н. Г. Практическое руководство по детской лечебной физической культуре. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2007.
5. Справочник по детской лечебной физической культуре / под ред. М. И. Фонарёва. – Ленинград: Медицина, 1983.
6. Епифанов В. А. Лечебная физическая культура: учебное пособие. – Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2006.

7. Епифанов В. А. Лечебная физическая культура и массаж: учебное пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва.
8. Лечебная физическая культура и массаж: методики оздоровления детей дошкольного и младшего школьного возраста: практическое пособие / Г. В. Каштанова [и др.]; под общ. ред. Г. В. Каштановой. – Москва.
9. Сулейменова Р. А., Токарева А. С. Реабилитация больных детским церебральным параличом средствами лечебной физической культуры. – Алматы, 2015.
10. Никифоров А. С., Коновалов А. Н. Клиническая неврология. – Москва: Медицина, 2004.
11. Энциклопедия детского невролога / под ред. проф. Г. Г. Шанько. – Минск: Белорусская энциклопедия, 1993.
12. Диагностика и лечение заболеваний нервной системы у детей: справочное пособие. – Алматы: МЗ РК – АГИУВ, 2009.
13. Горелик В. В., Филиппова С. Н., Беляев В. С., Карлова Е. В. Эффективность тренажёрной технологии визуализации образов в игровой деятельности для двигательной реабилитации детей с детским церебральным параличом. – 2019.
14. Селезнёва Т. Лечебная физическая культура. – 17 мая 2023.
15. Куранова Л. Б., Херодинов Б. И. Современные методы реабилитации детей с детским церебральным параличом. – 2019.